

Cuprins

Cuvânt înainte	XV
Capitolul I. Instituții politice	1
Secțiunea 1. Explicații introductive.....	1
§1. Considerații generale privind noțiunea de „instituții”	1
§2. Noțiunea de „instituții politice”	5
Secțiunea a 2-a. Relația dintre „instituțiile politice” și „instituțiile juridice”	8
Secțiunea a 3-a. Importanța analizei instituțiilor politice	8
Capitolul II. Teoria puterii	13
Secțiunea 1. Organizarea statală a puterii.....	13
§1. Noțiunea de putere de stat	13
§2. Relația popor-stat	15
§3. Relația stat – putere de stat – putere politică.....	16
§4. Puterea politică și puterea de stat	16
Secțiunea a 2-a. Legitimitatea puterii de stat.....	17
§1. Teorii teocratice	17
§2. Teorii democratice	18
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile generale ale puterii de stat.....	19
Secțiunea a 4-a. Teoria separației puterilor	20
§1. Apariție.....	20
§2. Conținut.....	21
§3. Criticile teoriei separației puterilor	22
Secțiunea a 5-a. Reglementarea principiului separației puterilor în constituțiile actuale ale statelor	23
Capitolul III. Partidele politice în sistemul constituțional	28
Secțiunea 1. Apariția și evoluția partidelor politice.....	28
Secțiunea a 2-a. Conceptul de partid politic	31

§1. Definiții propriu-zise	32
§2. Definiții sintagme	32
§3. Definiții formulate de actele normative.....	33
§4. Noțiuni conexe celei de „partid politic”	34
Secțiunea a 3-a. Partidele politice ca asociații.....	34
Secțiunea a 4-a. Partidele politice ca subiecte de drept	35
§1. Subiecte de drept public	35
§2. Subiecte de drept constituțional	36
Secțiunea a 5-a. Compoziția partidelor politice.....	37
Secțiunea a 6-a. Scopul partidelor politice	37
Secțiunea a 7-a. Rolul partidelor politice	41
Secțiunea a 8-a. Clasificarea partidelor politice	42
§1. Criteriul apartenenței membrilor la o anumită credință, ideal sau interes.....	42
§2. Criteriul căilor folosite pentru rezolvarea marilor probleme politice	43
§3. Criteriul compoziției partidelor.....	45
§4. Criteriul disciplinei votului membrilor de partid	46
§5. Criteriul originii partidelor	46
Secțiunea a 9-a. Pluralism politic și pluripartidism	46
§1. Pluralism politic	47
§2. Pluripartidism.....	48
§3. Bipartidism.....	48
§4. Partid dominant	49
Secțiunea a 10-a. Partidele politice în România	50
§1. Istoric	50
§2. Actualitate	50
Secțiunea a 11-a. Finanțarea partidelor politice	51
§1. Finanțarea publică (guvernamentală)	52
§2. Finanțarea privată (neguvernamentală).....	56
§3. Controlul finanțării.....	58
Secțiunea a 12-a. Partidele politice la nivelul Uniunii Europene	60

Capitolul IV. Teoria statului (Concept, apariția statului, legitimitatea, funcțiile și elementele statului)	65
Secțiunea 1. Diverse abordări în definirea conceptului de stat.....	65
§1. Abordarea teologică	66
§2. Abordarea filozofică.....	66
§3. Abordarea sociologică.....	70
§4. Abordarea juridică.....	70
Secțiunea a 2-a. Definiția statului	73
Secțiunea a 3-a. Apariția statului modern. Etapele formării statului ...	75
§1. Formarea statului.....	75
§2. Statul absolutist	78
§3. Statul național	78
Secțiunea a 4-a. Esența și legitimitatea statului.....	79
§1. Esența statului	79
§2. Statul ca instrument de dominare.....	80
§3. Conceptul de legitimitate a statului.....	80
§4. Originea puterii de stat.....	81
§5. Justificarea autorității statului	82
Secțiunea a 5-a. Funcțiile statului	83
§1. Concept	83
§2. Clasificarea funcțiilor statului	84
Secțiunea a 6-a. Elementele statului	85
§1. Teritoriul	85
§2. Populația.....	86
§3. Suveranitatea.....	86
 Capitolul V. Teoria statului (Forma de stat, caracterele statului român și organizarea lui administrativă)	 91
Secțiunea 1. Forma de guvernământ.....	91
§1. Noțiune.....	93
§2. Monarhia	93
§3. Republica	95
Secțiunea a 2-a. Structura de stat.....	96
§1. Noțiune.....	96
§2. Statul unitar	97
§3. Statul federal	98

§4. Asociațiile de state	99
Secțiunea a 3-a. Caracterele statului român.....	100
§1. Stat național.....	100
§2. Stat unitar și indivizibil	101
§3. Stat suveran și independent	103
§4. Stat de drept	103
§5. Stat democratic și social.....	105
Secțiunea a 4-a. Organizarea administrativă a teritoriului României	106
§1. Noțiune.....	106
§2. Unitățile administrativ-teritoriale ale României	106
Capitolul VI. Sistemul electoral.....	113
Secțiunea 1. Drepturile electorale.....	113
Secțiunea a 2-a. Dreptul de vot.....	115
§1. Scurt istoric	115
§2. Situația actuală	116
§3. Regimul juridic al dreptului de vot. Trăsăturile votului	121
Secțiunea a 3-a. Dreptul de a fi ales	124
§1. Scurt istoric	125
§2. Beneficiarii dreptului de a fi ales. Regim juridic	126
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European.....	130
§1. Condițiile aderării României la Uniunea Europeană.....	130
§2. Terminologie. Natura juridică a drepturilor electorale la nivelul Uniunii Europene	131
§3. Dreptul de a alege membrii Parlamentului European.....	133
§4. Dreptul de a fi ales membru al Parlamentului European	135
§5. Incompatibilități ale mandatului de parlamentar european	138
Secțiunea a 5-a. Tipuri de sisteme electorale.....	139
§1. Sistemul majoritar	140
§2. Sistemul reprezentării proporționale	145
§3. Sisteme mixte	146
Secțiunea a 6-a. Organizarea și desfășurarea alegerilor în România	148
§1. Cadrul legal	148
§2. Stabilirea datei alegerilor	149

§3. Stabilirea numărului, delimitarea și numerotarea circumscripțiilor și a colegiilor electorale.....	149
§4. Întocmirea listelor electorale și a registrului electoral	150
§5. Constituirea birourilor și a oficiilor electorale	151
§6. Constituirea secțiilor de votare.....	153
§7. Propunerea candidaturilor	154
§8. Întocmirea buletinelor și a ștampilelor de vot.....	156
§9. Campania electorală	158
§10. Desfășurarea votării	159
§11. Stabilirea rezultatelor votării și atribuirea mandatelor	161
Capitolul VII. Referendumul.....	169
Secțiunea 1. Noțiune.....	169
Secțiunea a 2-a. Tipuri de referendum.....	170
Secțiunea a 3-a. Regimul juridic al referendumului în România.....	173
Secțiunea a 4-a. Procedura organizării referendumului în România	178
Secțiunea a 5-a. Natura juridică a decretului de stabilire a referendumului în România.....	183
Secțiunea a 6-a. Consecințele organizării unui referendum	184
Capitolul VIII. Parlamentul (Apariție, competențe, structură).....	188
Secțiunea 1. Apariția Parlamentului	188
Secțiunea a 2-a. Principiile parlamentarismului	189
§1. Principiul suveranității naționale.....	189
§2. Principiul autonomiei Parlamentului.....	190
§3. Principiul reprezentativității.....	190
Secțiunea a 3-a. Competențele Parlamentului	191
§1. Precizări generale.....	191
§2. Competența de legiferare	193
§3. Competența de stabilire a direcțiilor statale și juridice principale ale activității sociale, politice, economice și culturale	193
§4. Competența de alegere, formare, numire, avizare sau revocare a unor autorități statale.....	194
§5. Competența de control parlamentar	194

§6. Competența de conducere în politica externă.....	198
§7. Competența de organizare internă a sa.....	199
Secțiunea a 4-a. Structura Parlamentului.....	200
Secțiunea a 5-a. Monocameralism sau bicameralism?	202
Capitolul IX. Parlamentul (Organizare, funcționare, statut, dizolvare).....	208
Secțiunea 1. Structurile de lucru ale Parlamentului.....	208
§1. Precizări generale.....	208
§2. Grupurile politice parlamentare	210
§3. Birourile	211
§4. Comisiile parlamentare	211
Secțiunea a 2-a. Modalitatea de lucru a Parlamentului.....	212
Secțiunea a 3-a. Funcționarea Parlamentului.....	214
§1. Mandatul Parlamentului	214
§2. Sesiunea	215
§3. Ședințele.....	215
Secțiunea a 4-a. Statutul deputaților și al senatorilor.....	216
§1. Mandatul parlamentarului	217
§2. Incompatibilități și imunități	217
Secțiunea a 5-a. Dizolvarea Parlamentului	225
§1. Dizolvarea Parlamentului este o sancțiune?.....	225
§2. Cine poate dizolva Parlamentul.....	226
§3. Actul de dizolvare a Parlamentului	229
§4. Când nu poate fi dizolvat Parlamentul	230
Capitolul X. Parlamentul (Actele Parlamentului)	237
Secțiunea 1. Actele Parlamentului.....	237
§1. Legile	238
§2. Moțiunile.....	239
§3. Hotărârile	240
Secțiunea a 2-a. Desfășurarea procesului legislativ.....	241
§1. Inițiativa legislativă	244
§2. Avizarea proiectului de lege sau a propunerii legislative.....	245
§3. Examinarea și avizarea proiectelor și a propunerilor legislative în cadrul comisiilor permanente	247

§4. Includerea proiectului de lege sau a propunerii legislative pe ordinea de zi a ședinței	250
§5. Dezbateră în plen.....	251
§6. Votarea legii.....	253
§7. Întoarcerea legii la prima Cameră sesizată.....	254
Capitolul XI. Puterea executivă.....	259
Secțiunea 1. Caracterizare generală.....	259
§1. Terminologie.....	259
§2. Rolul puterii executive	261
Secțiunea a 2-a. Structura puterii executive	263
§1. Executivul monocefal.....	263
§2. Executivul bicefal.....	264
§3. Structura puterii executive în România	264
Secțiunea a 3-a. Componența puterii executive.....	266
§1. Caracterizare generală.....	266
§2. Componența puterii executive în România	268
Secțiunea a 4-a. Guvernul României	269
§1. Procedura numirii.....	269
§2. Mandat	271
§3. Organizare și funcționare	272
§4. Statutul membrilor	273
§5. Actele Guvernului	275
Secțiunea a 5-a. Delegarea legislativă	278
§1. Caracterizare generală.....	278
§2. Delegarea legislativă în România.....	279
Secțiunea a 6-a. Răspunderea membrilor Guvernului	284
§1. Răspunderea politică	284
§2. Răspunderea juridică.....	286
Capitolul XII. Șeful de stat.....	295
Secțiunea 1. Caracterizarea instituției șefului de stat	295
§1. Caracterizare generală.....	295
§2. Evoluția instituției șefului de stat în România.....	297
Secțiunea a 2-a. Desemnarea șefului de stat.....	299
§1. Procedura desemnării	299

§2. Desemnarea Președintelui României	302
Secțiunea a 3-a. Mandatul șefului de stat	303
§1. Caracterizare generală	303
§2. Mandatul Președintelui României	303
Secțiunea a 4-a. Funcțiile și atribuțiile șefului de stat	305
§1. Funcțiile șefului de stat	305
§2. Atribuțiile șefului de stat	306
§3. Funcțiile Președintelui României	307
§4. Atribuțiile Președintelui României	314
Secțiunea a 5-a. Actele șefului de stat	319
§1. Caracterizare generală	319
§2. Actele Președintelui României	319
Secțiunea a 6-a. Răspunderea șefului de stat	326
§1. Caracterizare generală	326
§2. Răspunderea Președintelui României	328
Capitolul XIII. Curtea Constituțională a României	339
Secțiunea 1. Scurt istoric	339
Secțiunea a 2-a. Scop	342
Secțiunea a 3-a. Judecătoria Curții Constituționale	343
§1. Numărul judecătorilor și condițiile de acces la funcție	343
§2. Numirea judecătorilor	344
§3. Mandatul judecătorilor	345
§4. Incompatibilități	345
§5. Răspunderea judecătorilor	346
§6. Imunitatea judecătorilor	346
§7. Independența și inamovibilitatea judecătorilor	346
Secțiunea a 4-a. Organizarea Curții Constituționale	347
§1. Președintele Curții Constituționale	347
§2. Plenul Curții Constituționale	347
§3. Magistratii asistenți ai Curții Constituționale	347
Secțiunea a 5-a. Atribuțiile Curții Constituționale	348
§1. Modalitățile de acces la Curtea Constituțională	348
§2. Obiecția de neconstituționalitate	350
§3. Excepția de neconstituționalitate	350

§4. Alte atribuții ale Curții Constituționale.....	352
Secțiunea a 6-a. Procedura în fața Curții Constituționale.....	357
§1. Reguli generale.....	357
§2. Reguli speciale.....	358
Secțiunea a 7-a. Actele Curții Constituționale.....	359
Capitolul XIV. Autoritatea judecătorească.....	365
Secțiunea 1. Organele autorității judecătorești.....	365
§1. Instanțele judecătorești.....	365
§2. Ministerul Public.....	368
§3. Consiliul Superior al Magistraturii.....	369
Secțiunea a 2-a. Puterea judecătorească.....	371
§1. Noțiunea de justiție.....	371
§2. Noțiunea de putere judecătorească.....	372
§3. Principiile pe baza cărora se realizează justiția.....	373
Secțiunea a 3-a. Raporturile juridice dintre autoritatea judecătorească și celelalte autorități publice.....	385
§1. Raporturile juridice cu Parlamentul.....	385
§2. Raporturile juridice cu Președintele României.....	387
§3. Raporturile juridice cu Guvernul.....	390
Secțiunea a 4-a. Răspunderea magistraților.....	391
§1. Precizări generale.....	391
§2. Răspunderea civilă.....	392
§3. Răspunderea penală.....	393
§4. Răspunderea disciplinară.....	393